

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/konkursy-i-nagrody/nagroda-kustosz-pamieci/2014/24297,Swiatowy-Zwiazek-Zolnierzy-Armii-Krajowej.html>
18.04.2024, 08:44

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej został utworzony z połączenia Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej, Związku Żołnierzy Armii Krajowej oraz organizacji kombatanckich na obczyźnie podczas I Walnego Zjazdu w dniach 14-15 marca 1990 roku.

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej

ŚZŻAK jest największym w kraju stowarzyszeniem kombatanckim, zrzesza byłych żołnierzy Armii Krajowej oraz członków organizacji niepodległościowych, które kontynuowały tę walkę po rozwiązaniu AK. Przyjmuje także jako członków nadzwyczajnych osoby wyznające ideały AK i działające na rzecz ich utrwalenia w społeczeństwie polskim.

Głównym celem organizacji jest obrona godności imienia i pamięci żołnierzy AK. Na początku lat dziewięćdziesiątych XX w., po zorganizowaniu środowisk, kół i okręgów Związek liczył ponad 80 tys. członków.

Struktury Związku tworzy 36 okręgów, w których pracuje 559 kół. Wśród okręgów jest pięć „bez ziemi”: wileński, poleski, nowogródzki, wołyński i lwowski.

W chwili obecnej Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej zrzesza ok. 8 tysięcy członków ze stażem żołnierskim w szeregach Armii Krajowej. Członkowie zwyczajni bez uprawnień kombatanckich i członkowie nadzwyczajni to około 4 600 osób.

Najważniejszym osiągnięciem ŚZŻAK jest popularyzacja etosu Armii Krajowej. Z inicjatywy i przy współpracy Związku powstały pomniki: Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej oraz gen. Stefana Roweckiego „Grota”, a także liczne tablice pamiątkowe i pomniki bohaterów PPP i AK na terenie kraju. Wydano liczącą prawie 20 tytułów serię „Biblioteka AK”; od ponad 22 lat wychodzi „Biuletyn Informacyjny”. Powołana przez ŚZŻAK Fundacja Filmowa nakręciła blisko 30 filmów, dokumentujących czyn Armii Krajowej, a Fundacja Polskiego Państwa Podziemnego czyni z budynku PAST-y ośrodek wiedzy

historycznej. Wdrażany przez Związek program „Kontynuacja” przyciąga młodzież, której nie jest obojętna tradycja walk o niepodległość Narodu. Od 2002 roku ŚZŻAK, wspólnie z IPN, koordynuje działalność Klubów Historycznych im. gen. Stefana Roweckiego „Grota”.

Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej wraz ze Związkiem Inwalidów Wojennych oraz Związkiem Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych należy do Światowej Federacji Kombatantów.

Związek utrzymuje kontakt z kombatantami AK żyjącymi na Litwie, Białorusi i Ukrainie.

Najwyższą władzą Związku jest Zjazd Delegatów. Operacyjnie działalnością Związku kieruje Prezes Zarządu Głównego oraz 12-osobowe Prezydium Zarządu Głównego.

Prezesem Zarządu Głównego ŚZŻAK jest prof. dr hab. Leszek Żukowski.